РОМАНСЬКІ МОВИ

УДК 811.133.1'35'25:003.27

DOI <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.2-1/44>

Арцишевська О. Р.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Гунчик І. О.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

СЕМАНТИКА ГРАФІЧНИХ ЗНАКІВ-СИМВОЛІВ-ІДЕОГРАМ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОГО СКОРОПИСУ

У статті висвітлено проблему семантики графічних знаків символів у перекладацькому скорописі. Вивчено сучасний стан графічної форми французької мови, яка дає змогу розширити її інвентар за рахунок нових функціональних одиниць: символів-ідеограм, які є невід'ємною частиною мови універсалу – ідеї, який побудовано за образом і подобою самої людини, який існує в мислячій людині та який є в постійному розвитку і розширенні.

Ідеограми набувають статусу повноцінних значущих одиниць орфографіки, вони використовуються в різних сферах людської діяльності, а саме в перекладацькому скорописі. Графічна символіка набуває нового семантичного значення не лише в плані розуміння, але й в плані дослідження її прагматичного функціонування. Метамова графічних символів-ідеограм та їхніх складових елементів – це підсистема за усного послідовного перекладу.

У науковому доробку акцентується увага на перекладацькому скорописі як елементі знакової системи для фіксації не слів, а думок у вигляді графічних символів, здатних акумулювати й конденсувати вхідну інформацію, покращувати увагу та полегшувати оформлення вихідної інформації готового перекладу. Розглянуто три основні аспекти семіотики: семантика, синтаксис та прагматика. Показано, як створюється реальна дійсність чужого мовного середовища з реалізацією свого задуму та переосмислення ряду фактів і явищ для легшого сприйняття в перекладі.

На основі описаної специфіки графічних символів-ідеограм була виділена особлива скорописна форма записів: смисловий аналіз, скорочений літерний запис; система знаків за схожими семантичними ознаками. Вибір однієї чи комплексу форм залежить безпосередньо від бажання перекладача, його особистісних і професійних якостей. Саме він повинен з'ясувати специфіку комунікативної ситуації, її мети та тематики перекладу, зважаючи також на власні компетентності, фізіологічні, психологічні характеристики і досвід.

Звернено особливу увагу на психолінгвістичний аспект сприйняття символів і знаків. Описано, як відбувається виявлення описаних логічних зв'язків, як зменшити психолінгвістичне навантаження на пам'ять перекладача й економити час на відтворенні головної думки.

Ключові слова: символ, ідеограма, графіка, графічний знак, аббревіатура, перекладацький скоропис, семантика, запис, перекладач, французька мова.

Постановка проблеми. Для сучасного світу і швидкого темпу життя перекладацький скоропис є важливим і необхідним інструментом усного послідовного перекладу. Відсутність у вітчизняній та зарубіжній лінгвістиці комплексного та різнопланового розгляду особливостей функціонування ідеографічних знаків у французькій мові зумовлює актуальність дослідження. Саме тому графічні символи, як загальновідомі, так і запозичені з різних мов світу, продовжують викорис-

товуватися в багатьох сферах діяльності людини і не перестають бути об'єктом дослідження вчених різних галузей науки. Для забезпечення якісного перекладу перекладач може послуговуватися своїми записами, нотатками. Кожен фахівець має право самостійно вирішувати необхідність нотування інформації для перекладу. Для цього спеціалісти використовують перекладацький скоропис, володіння яким є запорукою якісного та адекватного перекладу. Він може допомогти не тільки

перекладачеві, а й звичайним студентам для запису лекцій або людям, які беруть участь у різних конференціях та семінарах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Не можна однозначно стверджувати, що аналізу семантики знаків-символів, ідеографічних тенденцій у контексті перекладацького скоропису не проводилося. Перекладацький скоропис як один із важливих компонентів професійної компетенції перекладача потрапив у поле дослідження широкого спектру фахівців: лінгвістів і психологів, практиків і теоретиків.

Досить плідними в цій галузі є наукові праці відомих вітчизняних та зарубіжних мовознавців і перекладачів. Серед них слід виділити І. Зимнюю, Г. Крючкова, В. Карабана, О. Чередниченко, А. Швайцера, Ж.-Ф. Розана, А. ван Хоофа, Р. Міньяр-Белоручева, Л. Виготського, С. Саприкіна, А. Чужакіна, Л. Єрмоленко, С. Ханнікат та інших. Проте вчені не проводили комплексного дослідження семантики графічних знаків-символів у перекладацькому скорописі, а лише досліджували той чи інший аспект наукової проблеми окремо.

Постановка завдання. У контексті нашого дослідження ми хочемо показати, як семантичний аспект ідеографічних знаків знаходить своє відображення в усному послідовному перекладі.

Виклад основного матеріалу. Послідовний переклад – це усне відтворення тексту засобами іншої мови після його прослуховування, що вимагає значного напруження пам'яті. Чим довший відрізок тексту, що відтворюється, тим більше навантаження на пам'ять перекладача. Важливо також, що обсяг тексту, призначеного для перекладу, регулюється не перекладачем, а тим, хто говорить.

Однак незважаючи на рівень професіоналізму, жодний перекладач не зможе дослівно передати вихідний текст обсягом більшим, ніж 5–6 речень, без будь-якої фіксації інформації.

Також письмова фіксація повідомлення дозволяє перекладачеві зменшити навантаження на пам'ять і подолати стрес, який виникає внаслідок здійснення усного послідовного перекладу через високу інтелектуальну і психологічну напругу. За словами Р. К. Міньяр-Белоручева, перекладацький скоропис чи запис у послідовному перекладі – це «найбільш ефективний допоміжний засіб пам'яті перекладача» [3].

Ми розглядаємо мову як одну зі знакових систем. Характерною її особливістю є те, що кожен знак іншої семіотичної системи можна передати словом чи словосполученням або навіть реченням.

Записи у формі графічних символів здатні акумулювати й конденсувати вхідну інформацію, покращувати увагу, полегшувати оформлення вихідної інформації готового перекладу. Номер реєстрації в системі соціального забезпечення Франції видається, на перший погляд, закодованим:

№ 2-04-09-75-116-270

Це означає:

- Особа жіночої статі (2);
- Народжена у вересні 1940 року (09 і 40);
- У Парижі (75);
- 16 (116) – ця цифра означає округ великого міста чи селища;

– Належить чи підпорядковується центру (270) [5].

Перекладацький скоропис – це не конспект, не протокол, не стенографія, він ефективний лише за умов негайного розшифрування та відтворення і не розрахований на використання через тривалий проміжок часу. Система перекладацького скоропису характеризується тим, що ґрунтується на записах думок, але не слів. Необхідність записати кожну думку оратора, незалежно від темпу мовлення, зумовлює особливу скорописну форму записів, компонентами якої є:

- смисловий аналіз, тобто економне формування кожного речення, яке є опорним пунктом пам'яті;
- скорочений літерний запис (шляхом визначення літер, що несуть основне смислове навантаження);
- вертикальне розміщення записів (сприяє економності й наочності, відображає існуючі в реченні синтаксичні зв'язки);

– система символів, які мають узагальнене значення і позначають групу понять, що мають схожі семантичні ознаки. Досвідчений перекладач використовує 100–200 базових символів.

Засвоєння принципів запису – перший крок до оволодіння перекладацьким скорописом.

У даній статті ми зупинимося на системі знаків-символів та ідеографічних написаннях у перекладацькому скорописі.

Слово «символ» прийшло в західні мови від грецького слова «симболо́н». Це поняття вживалося для позначення змістового образу або знаку, а також ідей, почуттів, емоцій. Зміст ідеограми-символу може бути зрозумілим лише для певної групи людей, за видимим зображенням цього знаку схований більш глибокий зміст.

У сучасному світі спостерігається відродження інтересу до символів. Символ – це знак, який може виражатися у звуці, русі, навіть ароматі, так само,

як і в зображенні, що у свою чергу може набувати на письмі ідеографічного характеру.

Чарльз Пірс розрізняє три типи символів: іконічні символи, мотивовані символи, немотивовані символи [4]. Іконічні символи ґрунтуються на співвідношенні символу і реальності, що символізується. Мотивовані символи – це похідні від іконічних, виникають за умови, що базовий елемент іконічного символу знайомий. Немотивовані ж символи – це ті, що не піддаються діяхронічному поясненню. Так, прапори є немотивованими символами, оскільки їх походження і мотивація незнайомі більшій частині громадян.

Символ є центральною ланкою між двома концептами реальності, що мають назву «ідея». Спочатку виникає ідея. Ідея дає народження символу. Пояснюючи символ, ми знову повертаємося до ідеї.

Символ ↔ ідея.

До класичних символів відносяться такі ідеограми:

- + рівносторонній хрест, плюс – символічне значення: *quétitude* (f), *positivité* (f);
- крапка: *unité* (f), *fini* (m), *achèvement* (m);
- тире, мінус: *passivité* (f), *caractère* (m) *statique*, *négation* (f);
- | вертикаль: *activité* (f), *confirmation* (f);
- квадрат: *passivité* (f);
- ◇ ромб: *activité* (f);
- Δ трикутник рівносторонній: *neutralité* (f), *ligne* (f), *de continuité*;
- △ трикутник рівнобедрений: *évolution* (f), *augmentation* (f);
- ▽ трикутник перевернутий: *décadence* (f);
- × перехрещення ліній, знак множення: *dynamisme* (m);
- круг, коло: *éternité* (f);

Ідеограми, що уособлюють природу людського інтелекту, складаються найчастіше з горизонтальних і вертикальних графічних елементів. Три паралельні горизонтальні лінії мають значення «пасивний інтелект»; три паралельні вертикальні лінії – «активний інтелект»; три хвилясті лінії, які розташовані одна під одною, означають «інтелект в дії»; трикутник символізує творчий інтелект; дві вертикальні лінії та одна горизонтальна, що перетинаються, мають значення розладнаного інтелекту.

Таким чином, ми бачимо, що горизонтальні лінії асоціюються з пасивністю, спокоєм, тоді як вертикальні означають активність, дію. Хвилеподібні лінії теж означають дію. Три лінії, що рухаються і разом, і незалежно, нічого не створюючи, мають значення занепаду. Тільки творчий інтелект замикає простір і створює завершену фігуру. Три безтілесні лінії стають реальними об'єктами,

що і символізує трикутник. Коли інтелект розбитий, лінії закреслюють самі себе і повертаються в порожнечу.

Умовність та довільність позначення деяких реалій простежуємо на графічному зображенні чотирьох елементів природи вогню, води, повітря, землі. Зустрічаються різні позначення чотирьох стихій. Ці знаки вживаються також у прямому та переносному (метафоричному значенні). Вогонь – дратівливий. Вода – флегматичний. Повітря – сангвінічний, життєрадісний; Земля – твердий, меланхолійний. Отже, бачимо, що фізичні властивості чотирьох природних елементів перенесено у сферу людського характеру, людської особистості. Тобто можна сказати, що ці знаки мають не тільки метафоричні властивості, а й властивості персоніфікованих знаків.

Ознайомившись із символікою сезонів року, планет і днів тижня, знаків Зодіаку, можна спостерігати, що ідеограми, які своїми графічними елементами тяжіють догори, символізують розквіт: ранок, весна, літо, і навпаки, лінії донизу мають протилежне значення: вечір, холодні пори року (осінь, зима).

Таблиця 1

Логічні символи

Plus ou moins	±	Correspond á	^
Supérieur á	>	Égal environ á	≈
Inférieur á	<	Croit	/
Égal á	=	Décroit	\
Différent de	≠	Tend vers	→
Identique á	≡	Infini	∞
Supérieur ou égal á	≥	Parallèle á	//
Inférieur ou égal á	≤	Perpendiculaire á	⊥
Assertion	« »	Complémentarité	⊞
Implication	→	Quantificateur existentiel	∃
Équivalence	↔	Appartenance	∈

Один і той самий ідеографічний знак вживають для позначення понять у різних галузях науки. Так, ідеограма «:» в математиці означає «division (f)», а в орфографії – «deux points (m)». Ідеограма «-» в математиці означає «moins», в синтаксисі – «tiret (m)», а в орфографії – «trait (m) d'union». Ідеограма «крапка» теж набуває омонімічних властивостей, у пунктуації має значення «point (m)», в математиці – «multiplier». Ідеограма «перевернутий трикутник» у класичній символіці має значення «décadence», а у фізиці – «eau (f)».

Завдяки символізму та універсальності ідеографічні елементи в перекладацькому скорописі можуть виконувати функції засобів комунікації

між людьми. Але вони не завжди загальнодоступні, а іноді сприймаються на символічно-інтелектуальному, тобто суб'єктивному рівні індивіда.

Слідом за Г. Г. Крючковим та іншими мовознавцями ми розглядаємо ідеограму як своєрідну одиницю письма, якій притаманні певні семантичні співвідношення. Тому її доцільно використовувати в перекладацькому скорописі усного послідовного перекладу, оскільки вона є носієм певної інформації, переважно семантичної.

Передача інформації за допомогою ідеограм досягається копіюванням того, що спостерігає чи уявляє автор малюнку – адресант. Адресат отримує певне повідомлення, декодуючи його за допомогою своєї семантико-граматичної компетенції.

Адресант – ідеограма – Адресат

|
Знак
Λ

Позначаюче Позначуване

Рис. 1. Схема передачі інформації

Е. Штебнер виділив також критерії створення ідеограм, які повинні:

- нести в собі деякі характерні особливості позначуваного знаку;
- легко читатися і передавати інформацію;
- вживатися для позначення певного предмету, поняття або дії;
- вживатися як схематичні, абстрактні, графічні знаки, які можуть позначати поняття або дії, різні предмети;
- бути зрозумілими та універсальними, внаслідок чого ці ідеограми можуть бути однаково зрозумілими для людей, які говорять на різних діалектах однієї й тієї ж мови [7].

Отже, ідеограмі в перекладацькому скорописі притаманні такі ознаки: передача інформації, привернення уваги, виклик інтересу, коментування, організація сприймання.

Так, ідеографічне зображення людини, що займається спортивними вправами чи то з боксу, чи з регбі, чи катанням на ковзанах, може вказати і на дію, яка пов'язана з назвою. Тоді лексико-вербальний еквівалент трансформується в цілі речення. Ідеограма людини, що займається ковзаннями, може бути:

- словом → le patinage (іменник) і відтворювати поняття;
- словосполученням → faire le patinage (дієслівне словосполучення) і означає дію;

– реченням → je fais du patinage (дія в даному випадку суб'єктивується).

Складні слова можуть передаватися ідеографічною мовою скоропису або певними частинами, або разом. Наприклад, слово rez-de-chaussée можливо розбити на одну або три фігури: rchs або r c hs.

Власні назви пізнаються по невеликій горизонтальній рисці, що підкреслює останній елемент фігури.

Місяці позначаються великими друкарськими літерами: janvier J; février F; mars M; avril A; mai M; juin J; juillet J; août V; septembre S; octobre O; novembre N; décembre D. Дні тижня – це малі літери, підкреслені знизу: lundi l; mardi m; mercredi M; jeudi j; vendredi v; samedi s; dimanche d.

Структура скороченого письма полягає у специфічній графічній передачі приголосних loupe lp, bonjour bjr, bonsoir bsr, maintenant mnt, s'il te plaît stp, programme prm.

В останні роки науковці [2; 4] відзначають зростання скорочень у французькому скорописі. Скорочення у французькій мові позначаються такими термінами: sigle, acronyme та abrégiation. Перший означає скорочення взагалі, другий – скорочення, до якого входять і великі, і малі літери, а третій – аббревіатури, утворені з перших літер вихідного словосполучення, до складу яких входять лише великі літери. Існують різні способи скорочення/усищення слів, що відрізняються, зокрема, залежно від того, скорочується одне слово чи словосполучення.

У французькому скорописі таке явище, як аббревіація, полягає в тому, що одним знаком-орфограмою, яка водночас є ідеограмою, замінюють ціле слово-поняття або стале словосполучення.

Наприклад, слово appartient замінює знак €, égal =, Z parallèle ||, а таке словосполучення, як plus grand que, замінює знак +, plus ou moins ±, plus petit que +< і т. п.

Від аббревіації часто можна утворювати похідні, що належать до однієї сім'ї:

Demande D demandeur D redemander rD.

Загалом, французька мова на сучасному етапі свого розвитку, а також у перекладацькому скорописі все частіше застосовує елементи ідеографізму, які інтегруються і функціонують як мовні значимі одиниці. Такий процес можна було би назвати запозиченням елементів однієї графічної системи з іншої.

Між написанням на основі традиційного алфавіту та ідеографічним виступає так звана делінеаризація – термін, запропонований А. Міле, що позначає знаки, які вживаються ніби в просторі, над рядками. У цьому явищі має місце комбіноване

вживання ідеограм та літерних орфограм [6]. Найчастіше графічні варіації цього типу використовуються в комбінації із запозиченнями ідеографічного характеру. Вони використовуються для відображення граматичних категорій. Від похідного символу «W» – «travail» ми одержимо «W^{er}» – «travailler»; «W^{aux}» – «travaux»; «Wé» – «travaillé» «W^{illera}» – «travaillera».

Отже, в описаному випадку делінеаризації основний компонент є в певному розумінні ідеограмою.

Ідеографічним знакам притаманна також синтаксичність. Так, у прикладах (“J ♥ “Shelle” та “Gagner le ♥ du monde”) ідеограма «серце» в першому рядку виступає присудком, а в другому – додатком.

Ідеограми можуть також вживатися як графічне смислове доповнення до текстів. Ідеограму «хрест» в одному з рекламних буклетів вжито з таким текстовим супроводом: Voulez-vous vous simplifier la vie? Réservez une moto-taxi, trouvez une pharmacie, vérifiez l'équivalent de votre taille à l'étranger et accédez à plein d'autres services. Три ідеограми – “le lit”, “la tasse”, “le couteau et la fourchette se sont croisés” – попереджають: Vous cherchez l'endroit idéal pour déjeuner ou passer une nuit? Choisissez le restaurant, le bar ou l'hôtel qui correspondent à vos attentes.

Літери французького алфавіту в певних випадках теж виступають у ролі ідеограм, коли вживаються поряд з іншими ідеографічними символами в різних наукових формулах.

Наприклад,

Entreprises $P_q + S_I = S_n + p_l - t_p Q$

Ménages $S_n = P_c + f_s N + E$

Extérieur $P_m + P_x + S_2$

Etat $P_g = t_p Q + f_s N + S_3$

Equilibre $d_n \text{ marche } Q = C + I + G + X - M$,
де Q: production inférieure; I: investissement; C: consommation des ménages; G: dépenses de l'Etat; M: importations; X: exportations; p: niveau général des prix, s: salaire; E: épargne des ménages; S_I: besoin de financement des entreprises; S₂: solde de l'extérieure (déficit commercial); S₃: soldé de l'Etat (déficit budgétaire); t: taux d'impôt sur les entreprises; f: taux d'impôt sur les ménages; N: effectifs salariés.

Французька орфографія постійно відчуває контрудари тенденції мови до простого слова, що призводить до появи написань із власним обличчям, тобто слів, які миттєво сприймаються як єдиний знак зі своїм графічним позначенням і позначеним. Інакше кажучи, слово, яке складається з літер, наближається до слова-ідеограми. Візуальний образ слова може асоціюватися з його зна-

ченням. Наприклад, французьке слово «lys» (лілея) приваблює більше за «lis» тому, що літера “y” начебто зображує стебло квітки. У слові toit (дах) кінцева “t” начебто завершує архітектуру будівлі. Орфографія слова «locomotive» дозволяє уявити трубу (літера “l”) та колеса (три літери “o”) паровозу. У слові «cil» (вія) можна розглядати c як око, і як вії, а літеру l – як брову; «cuve» (чак, цебер) u – основа самого слова, середина позначеного, c, v – бокові стінки, a, e – ручка; слова «cœur» (серце) – серце в розрізі. Слово «forêt» (ліс) справді схоже на ліс; слово théâtre (театр) нагадує будівлю театру. З точки зору теорії ці факти цікаві тим, що в цьому випадку ідеограма є кінцевим феноменом, тоді як саме з неї і починається історія писемності.

Запис перекладу, який ми пропонуємо, оснований на мові оригіналу. Він дозволяє швидко фіксувати текст і знизити інтелектуальне навантаження, зменшити час, який витрачається на відтворення тексту на мові перекладу. Фіксація інформації слів-ідеограм не встановлює жорсткого зв'язку між змістом тексту і його лінгвістичною формою. Саме цей спосіб ведення скоропису краще всього підходить для застосування змістового аналізу під час послідовного перекладу.

Найпоширенішим типом скорочень у французькій мові вважаються буквені аббревіатури-скорочення, утворені з перших літер компонентів словосполучення. Це підтверджує і наш матеріал.

Один термін був утворений шляхом використання початкових складів основних елементів терміносполучення: STABEX – *Fonds de stabilisation des recettes d'exportation*.

Зустрічаються аббревіатури-ксенізми: ASEAN – *Association of Southeast Asian Nations*, Термін NEPAD має французьку повну форму (*Nouveau partenariat pour le développement de l'Afrique*), проте його аббревіатура відповідає англійському терміносполученню: *New Partnership for Africa Development*.

Подекуди до складу аббревіатур входять не лише початкові літери елементів-складників, а й перші літери значущих елементів складних слів: FMN (*Firme multinationale*).

Решта термінів утворено шляхом використання перших літер усіх лексично повнозначних компонентів словосполучення, при цьому службові слова (артиклі, сполучники, частки) не входять до складу скорочення: PMA – *pays les moins avancés*, FIDA – *Fonds International pour le développement agricole* тощо.

Розрізняються французькі скорочення і графічно: для їх оформлення використовуються

великі та малі літери, крапки та літери, написані над рядками. Іноді одне й те саме скорочення може мати декілька варіантів написання, що, однак, не впливає на його смисл (*CEDEX n. m. – Courier d'entreprise à distribution* – можна писати з *accent aigu* або без). Науковці відзначають такі закономірності в графічному оформленні скорочень:

- 1) основна маса скорочень позначається великими літерами;
- 2) компоненти буквених аббревіатур відокремлюються крапками згідно з французькою графічною традицією (хоча переважна більшість термінів-аббревіатур пишуться без крапок відповідно до англійської традиції);
- 3) скорочення, що складаються з маленьких літер, зазвичай відносяться до спеціальної термінології;
- 4) у разі усичення та стягнення також часто використовуються великі літери;
- 5) у скороченнях з комбінованим використанням великих і маленьких літер маленькими літерами зазвичай позначаються службові елементи словосполучення;
- 6) скорочення складового типу пишуться або зовсім без крапок, або крапками в них позначаються складові компоненти; наявність крапок

усередині складового компонента – явище доволі рідкісне;

7) за усичення в кінці скорочення або його елементів зазвичай ставиться крапка, за стягнення крапка зазвичай відсутня.

Висновки і пропозиції. На основі всього зазначеного можна стверджувати, що всій історії перекладацького скоропису із часів його виникнення і дотепер притаманні: поступовий перехід від використання мовних засобів до немовної фіксації інформації, графічних символів, а також поступове зміщення акцентів із мовної форми до рівня змісту і смислового аналізу інформації загалом.

Розглядаючи проблему семантики графічних знаків, можна констатувати, що вони мають чітку графіку, легко сприймаються і розшифровуються. Завдяки графічним знакам перекладацького скоропису створюється певна матриця, яка залучає різні види пам'яті та лінгвістичні знання.

Перспективними, на нашу думку, у цій сфері будуть дослідження саме особливостей побудови таких матриць, у разі наповнення яких будуть ураховуватися критерії і семантичне значення графічних символів-ідеограм скоропису та їхнє психолінгвістичне навантаження і шаровість пам'яті.

Список літератури:

1. Крючков Г. Г. Орфографіка сучасної французької мови. *Мовні і концептуальні картини світу* : зб. наукових праць КНУ. Київ : Логос, 2001. С. 148–159.
2. Крючков Г. Г. Современная орфография французского языка. Киев : Вища школа, 1987. С. 184.
3. Миньяр-Белоручев Р. К. Как стать переводчиком? ; ответственный редактор М. Я. Блох. Москва : Готика, 1999. 176 с.
4. Пирс Ч. С. Начало прагматизма / пер. с англ. В. В. Кирющенко, М. В. Колопотинной. Санкт-Петербург : Лаборатория метафизических исследований при философском факультете СПбГУ: Алетелия, 2000. Т. 2: Логические основания теории знаков. С. 352.
5. Ситдикова І. В. Проблема письма у сучасній лінгвістиці. *Проблеми семантики слова, речення та тексту*. 2002. № 8. С. 305–309.
6. Millet A. Essai de typologie des variations graphiques. Application à la praise de notes // *Lidil : L'orthographe en liberté* // *Revue de didactique des langues de l'Université Stendhal de Grenoble*, 1989. № 1. P. 7–34.
7. Steibner E. Zeichen + (und) signets. Munchen : "Bruckman KG", 1982. 361 p.

Artsyshevska O. R., Hunchyk I. O. SEMANTICS OF GRAPHIC SIGNS-SYMBOLS-IDEOGRAMS OF TRANSLATION CURRICULUM

The article highlights the problem of semantics of graphic symbols of symbols in translation cursive. The current state of the graphic form of the French language is studied, which allows to expend its inventory due to new functional units: symbols – ideograms which are in integral part of the language of the universe – an idea built on the image and likeness of man himself.

Ideograms acquire the status of full-fledged significant units of spelling, they are used in various spheres of human activity, namely in translation cursive. Graphic symbolism acquires a new semantic meaning not only in terms of understanding, but also in terms of studying its pragmatic functioning. The met language of graphic symbols- ideograms of their constituent elements – is a subsystem for consecutive interpretation.

The research focuses on translation cursive as an element of the sign system to capture not words but thoughts in the form of graphic symbols that can accumulate and condense input information, improve attention and facilitate the design of the source information of the finished translation. Three main aspects of semiotics are considered: semantics, syntax and pragmatics. It is he who must find out the specifics

of the communicative situation, its purpose and the subject of translation , also taking into account his own competencies, physiological, psychological characteristics and experience.

Special attention is paid to the psycholinguistic aspect of perception of symbols and signs. Describes how to identify the described logical connections, how to reduce the psycholinguistic load on the translator's memory and save time on the reproduction of the main idea.

Key words: *symbol, ideogram, graphics, graphic sign, abbreviation, translation cursive, semantics, record, translator, French language.*